

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-07

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-03-06, i. k. 2020-05104

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL NUORODŲ Į EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTUS TEIKIMO TEISĖS AKTUOSE
REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. kovo 6 d. Nr. 1R-72
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 14 straipsnio 7 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. sausio 29 d. nutarimo Nr. 69 „Dėl Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo įgyvendinimo“ 2 punktu:

1. T v i r t i n u Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašą (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2002 m. gruodžio 13 d. įsakymą Nr. 106k „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus pateikimo įstatymuose ir kituose teisės aktuose rekomendacijų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro

2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72

(Lietuvos Respublikos teisingumo ministro

2022 m. birželio 20 d. įsakymo Nr. 1R-241

redakcija)

NUORODŲ Į EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTUS TEIKIMO TEISĖS AKTUOSE REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašas (toliau – Aprašas) nustato atvejus, kai būtina ar tikslinga pateikti Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktų nuorodas, ir ES teisės aktų nurodymo reikalavimus, kurių turi būti laikomasi pateikiant nuorodas į ES teisės aktus.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Europos Sąjungos teisės aktai** (toliau – ES teisės aktai) – Europos Sąjungos institucijų ir kitų Europos Sąjungos įstaigų ar organų priimti teisės aktai.

2.2. **Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai** (toliau – įgyvendinami ES teisės aktai) – Europos Sąjungos institucijų ir kitų Europos Sąjungos įstaigų ar organų priimti teisės aktai, kurių nuostatas reikia įgyvendinti suderinant su jais Lietuvos Respublikos teisės aktus (pvz., direktyvos) ar priimant jiems taikyti skirtus Lietuvos Respublikos teisės aktus (pvz., reglamentai, sprendimai), taip pat neprivalomo pobūdžio Europos Sąjungos institucijų ir kitų įstaigų ar organų teisės aktai (pvz., rekomendacijos, nuomonės, rezoliucijos), kurių nuostatas nuspręsta įgyvendinti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nepriklausomai nuo to, kuriai Europos Sąjungos sutartyje, Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartyje nustatytai bendradarbiavimo politikos sričiai ir formai jie priskirtini.

3. Apraše pateikiami pavyzdžiai nurodomi lentelėse, kad būtų aiškūs įforminimo reikalavimai, kiti pavyzdžiai pateikiami rišliame tekste kursyvu.

II SKYRIUS ATVEJAI, KAI BŪTINA AR TIKSLINGA TEIKTI NUORODAS Į ES TEISĖS AKTUS

4. Nuorodos į ES teisės aktus turi būti teikiamos šiais atvejais:

4.1. kai įgyvendinamuose ES teisės aktuose yra nuostatų, įpareigojančių Lietuvos Respubliką jas įgyvendinti (suderinant su šiomis nuostatomis teisės aktus ar priimant jiems taikyti skirtus teisės aktus);

4.2. kai iš įgyvendinamų ES teisės aktų turinio galima nustatyti, kad įgyvendinamus ES teisės aktus reikia suderinti ar priimti jiems taikyti skirtus teisės aktus.

5. Nuorodos į įgyvendinamus ES teisės aktus turi būti teikiamos ir tais atvejais, kai ne visas teisės aktas, o tik atskiros jo nuostatos yra skirtos ES teisės aktui ar atskiroms jo nuostatoms įgyvendinti.

6. Jei teisės aktu tiesiogiai nėra įgyvendinami ES teisės aktai, tokiam teisės akte nuorodos į ES teisės aktus Apraše nustatyta tvarka teikiamos, kai teisės aktą siekiama suderinti su ES teisės aktais.

III SKYRIUS

BENDRIEJI NUORODŲ Į ES TEISĖS AKTUS TEIKIMO REIKALAVIMAI

7. Nuoroda į ES teisės aktą teikiama šiais būdais:

7.1. Eilės tvarka nurodoma ES teisės akto priėmimo data, jį priėmusios institucijos (-ų) pavadinimas (-ai), teisės akto rūšis, numeris, numeryje vartojami trumpiniai, šio teisės akto pavadinimas, pavadinime vartojami trumpiniai, kurie buvo vartojami ES teisės akto priėmimo metu ir konkrečiame ES teisės akte (toliau – visas pavadinimas). Techninio pobūdžio informacija (pvz., nuorodos į autentišką teksto versiją originalo kalba, teisės akto svarba Europos ekonominės erdvės valstybėms, redakciją žyminti informacija), kuri atitinkamai įterpiama tarp pavadinimo ir preambulės, neturi būti nurodoma. Pvz.:

2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)

2014 m. balandžio 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 389/2014, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės

2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2021/555 dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1R-366](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-06, i. k. 2023-23659

7.2. Eilės tvarka nurodoma ES teisės akto rūšis, numeris ir numeryje vartojami trumpiniai, kurie buvo vartojami šio teisės akto priėmimo metu ir konkrečiame ES teisės akte (toliau – sutrumpintas pavadinimas). Pvz. (pateikiami iki 2015 m. balandžio 30 d. galiojusios numeracijos pavyzdžiai):

Reglamentas Nr. 17 (taip numeruota 1952-12-30–1962-12-31)
 Reglamentas Nr. 1006/67/EEB (taip numeruota 1963-01-01–1967-12-31)
 Reglamentas (EEB) Nr. 1470/68 (taip numeruota 1968-01-01–1993-10-31)
 Reglamentas (EB) Nr. 3031/93 (taip numeruota 1993-11-01–1998-12-31)
 Reglamentas (EB) Nr. 1631/1999 (visi metų skaitmenys nurodomi nuo 1999-01-01)
 Reglamentas (ES) Nr. 389/2014 (taip numeruota 2009-12-01–2014-12-31)
 Direktyva 91/321/EEB (taip numeruota iki 1993-11-01)
 Direktyva 96/321/EB (taip numeruota 1993-11-01–1998-12-31)
 Direktyva 1999/10/EB (visi metų skaitmenys nurodomi nuo 1999-01-01)
 Direktyva 2011/70/Euratomas (taip numeruota 2009-12-01–2014-12-31)

Sprendimas 98/128/EB
 Sprendimas 2009/937/ES (taip numeruota 2009-12-01–2014-12-31)
 Bendroji pozicija (EB) Nr. 17/98
 Sprendimas 1999/193/BUSP (priimtas dėl bendrosios užsienio ir saugumo politikos)
 Sprendimas 86/98/EAPB

(pateikiami nuo 2015 m. gegužės 1 d. taikomos numeracijos pavyzdžiai):

Reglamentas (ES) 2016/679
 Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/109
 Deleguotasis reglamentas (ES) 2020/1588
 Direktyva (ES) 2015/1535
 Deleguotoji direktyva (ES) 2019/1846
 Sprendimas (ES, Euratomas) 2015/934
 Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1661

8. Teikiant nuorodą į ES teisės aktą turi būti nurodomas toks ES teisės akto pavadinimas, koks paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba, jei ES teisės aktas nepaskelbtas, – pavadinimas, kurį nurodo ES teisės aktą priėmusi institucija. Jeigu ES teisės akto pavadinimas pakeistas kitu ES teisės aktu, nurodomas naujasis (konsoliduotas) ES teisės akto pavadinimas. Pvz.:

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB

9. Kai ES teisės aktas nurodomas teisės akto pavadinime, gali būti rašomas tik sutrumpintas ES teisės akto pavadinimas. Pvz.:

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL REGLAMENTO (ES) 2019/817 IR REGLAMENTO (ES) 2019/818
 ĮGYVENDINIMO**

10. Įgyvendinant ES teisės aktą ir jo pakeitimus, nurodomas tik pirmasis (pagrindinis) ES teisės aktas ir paskutinis jį keitęs ES teisės aktas, nurodant šio teisės akto priėmimo datą, jį priėmusios institucijos (-ų) pavadinimą (-us), jo rūšį ir numerį. Pvz.:

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. liepos 13 d. Tarybos direktyva (ES) 2021/1159

11. Jei Aprašo 10 punkte nurodytu atveju ES teisės aktas buvo pakeistas tik vieną kartą, nurodant pakeitimą žodis „paskutiniais“ nerašomas. ES teisės akto klaidų ištaisymų, pakeitimų, kurių nuostatos skirtos kitai ES valstybei narei ar su ja susijusios, ir pakeitimų, kuriuos dar planuojama įgyvendinti, nurodyti nereikia.

IV SKYRIUS

**NUORODŲ Į ĮGYVENDINAMUS ES TEISĖS AKTUS TEIKIMO ĮSTATYMUOSE
 YPATUMAI**

12. Įstatymo pradžioje (nurodant įstatymo paskirtį, tikslus ir kitas bendrąsias nuostatas) pateikiama nuoroda į įstatymo priedą, kuriame nurodomi įgyvendinami ES teisės aktai (toliau – įstatymo priedas). Pvz. (pavyzdyje įstatymas turi tik vieną priedą):

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato pramoninio dizaino (toliau – dizainas) teisinę apsaugą, registraciją ir naudojimą Lietuvos Respublikoje, Lietuvos Respublikos dizaino registro tvarkymą.
2. Šio Įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais Įstatymo priede.

13. Įstatymo tekste (įskaitant ir sąvokų apibrėžtis), išskyrus įstatymo priedą, nurodomi sutrumpinti įgyvendinamų ES teisės aktų pavadinimai. Teisės akte galima įsivesti ES teisės akto pavadinimo trumpinį. Pvz., (toliau – *Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas*), (toliau – *Šengeno sienų kodeksas*), (toliau – *VIS reglamentas*).

14. Įstatymo priedo pavadinimas, neatsižvelgiant į tai, kiek nuorodų į ES įgyvendinamus teisės aktus bus pateikta, yra „Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai“. Įstatymo priede nurodomas visas ES teisės akto pavadinimas. Teikiant kelias nuorodas į įgyvendinamus ES teisės aktus, jie įstatymo priede nurodomi chronologine tvarka, numeruojant arabiškais skaitmenimis nuo anksčiausiai priimto ES teisės akto. Pvz.:

Lietuvos Respublikos mediacijos
įstatymo priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų.

Lietuvos Respublikos dizaino įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/71/EB dėl teisinės dizaino apsaugos.
2. 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamentas dėl Bendrijos dizaino (EB) Nr. 6/2002.
3. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo.

15. Jei įstatymas turi kelis priedus (lenteles, grafikus, tarifus, schemas, sąrašus ir pan.), nuorodos į įgyvendinamus ES teisės aktus teikiamos paskutiniame priede.

NUORODŲ Į ĮGYVENDINAMUS ES TEISĖS AKTUS TEIKIMO TEISĖS AKTUOSE, IŠSKYRUS ĮSTATYMUS, YPATUMAI

16. Teisės aktuose, išskyrus įstatymus, įgyvendinami ES teisės aktai nurodomi šių teisės aktų preambulėje.

17. Teisės akto, išskyrus įstatymus, preambulėje pateikus įgyvendinamo ES teisės akto visą pavadinimą, teisės akto tekste toliau nurodomas sutrumpintas jo pavadinimas *mutatis mutandis* taikant Aprašo 13 punkto nuostatas. Teisės aktais tvirtinamuose dokumentuose (aprašuose, taisyklėse, jų prieduose) pirmą kartą minint ES teisės aktą (ir sąvokos apibrėžtyje, jei tvirtinamajame dokumente joje pirmą kartą minima nuoroda į įgyvendinamą ES teisės aktą) nurodomas visas jo pavadinimas, o toliau – sutrumpintas pavadinimas.

18. Teisės akto, išskyrus įstatymą, preambulėje rekomenduojama įgyvendinamus ES teisės aktus nurodyti po teisės akto, kurio nuostatomis vadovaujantis ar kurio nuostatomis įgyvendinti priimamas teisės aktas. Pvz.:

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo 5 straipsnio 1–5 punktais ir įgyvendinama 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti bei 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/172, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Punkto pakeitimai:

Nr. [1R-366](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-06, i. k. 2023-23659

19. Teisės akto, išskyrus įstatymus, preambulėje įgyvendinami ES teisės aktai nurodomi nenumeruojant, chronologine tvarka pradedant nuo anksčiausiai priimto ES teisės akto.

VI SKYRIUS

NUORODŲ Į NEĮGYVENDINAMUS ES TEISĖS AKTUS TEIKIMO YPATUMAI

20. Teisės aktuose, kuriais ES teisės aktai neįgyvendinami, visas ES teisės akto pavadinimas nurodomas tada, kai ES teisės aktas teisės akto tekste minimas pirmą kartą. Toliau tekste nurodomas sutrumpintas pavadinimas *mutatis mutandis* taikant Aprašo 13 punkto nuostatas.

21. Teisės aktuose, kuriais ES teisės aktai neįgyvendinami, nurodomas pirminis ES teisės aktas ir, jei ES teisės aktas yra pakeistas, pažymima, kad ES teisės aktas nurodomas su visais pakeitimais. Pvz.:

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinančiame Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 su visais pakeitimais.

7. Sistemos funkcijos yra:

„[...]“

7.6. keistis duomenimis apie juridinių asmenų ir kolektyvinio investavimo subjektų naudos gavėjus per Europos centrinę platformą, įsteigtą pagal 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1132 dėl tam tikrų bendrovių teisės aspektų su visais pakeitimais 22 straipsnio 1 dalį (toliau – Europos centrinė platforma).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1R-366](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-06, i. k. 2023-23659

21¹. Konkretus ES teisės akto pakeitimas turėtų būti nurodomas tada, kai turi būti taikoma konkreti teisės akto priėmimo metu galiojusi ES teisės akto redakcija (pvz., teisės akte, kuriuo tvirtinama valstybės pagalbos teikimo schema). Pvz.:

1. Taikomi teisės aktai: „[...]“   1.1.5. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (ES) 2020/972;   1.1.6. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. birželio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) 2023/1315;   „[...]“.

Papildyta punktu:

Nr. [1R-366](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-06, i. k. 2023-23659

VII SKYRIUS

NUORODŲ Į ES TEISĖS AKTUS TEIKIMO TEISĖS AKTUOSE KEITIMAS

22. Jei teisės akte nurodytas įgyvendinamas ES teisės aktas netenka galios priėmus vėlesnį ES teisės aktą, nuoroda į ES teisės aktą pakeičiama priimant teisės aktą, kuriuo įgyvendinamas vėliau priimtas ES teisės aktas (pakeičiant įstatymo priedą ar teisės akto, išskyrus įstatymus, preambulę).

23. Jei įstatymas, kurio priede jau nurodyti juo įgyvendinami ES teisės aktai, keičiamas ir (ar) papildomas įgyvendinant kitus ES teisės aktus, įstatymo priedas papildomas nuoroda į ES teisės aktą. Jei įgyvendinamas ES teisės aktas priimtas anksčiau nei kiti įstatymo priede nurodyti ES teisės aktai, turi būti keičiama įstatymo priedo punktų numeracija arba priedas dėstomas nauja redakcija.

24. Jei teisės aktas, išskyrus įstatymą, kurio preambulėje jau nurodyti juo įgyvendinami ES teisės aktai, keičiamas ir (ar) papildomas įgyvendinant kitus ES teisės aktus, įskaitant ir naujai priimtus, šį teisės aktą keičiančio teisės akto preambulėje nurodomi įgyvendinami ES teisės aktai ir kartu pakeičiama ir (ar) papildoma keičiamo teisės akto preambulė nurodant kitus įgyvendinamus ES teisės aktus.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-241](#), 2022-06-20, paskelbta TAR 2022-06-20, i. k. 2022-13176

Dėl teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymo Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Įsakymas

Nr. [1R-366](#), 2023-12-06, paskelbta TAR 2023-12-06, i. k. 2023-23659

Dėl teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymo Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo